

THEMA: PATRONEN

- Huiselijke kersttradities – 3
- Patronen in kinderboeken – 4
- Column Flitsen in de tijd – 5
- In memoriam – 6
- Patronen in (doopsgezinde)
quilts en comforters – 7 t/m 9
- Vele gezichten – 10, 11
- Lied van de maand – 11
- Uit de kerkenraad – 12
- Gemeente in beweging – 13
- Collectiebestemmingen – 14
- Agenda – 15
- Kerkdiensten – 16

Twee Kerstverhalen

Door Mieke Krebber

In de kerstdienst wordt meestal het verhaal van de geboorte van Jezus gelezen uit het evangelie volgens Mattheüs of dat volgens Lucas. Soms wordt het eerste hoofdstuk van het evangelie volgens Johannes gelezen, maar daarin wordt niet expliciet gesproken over de geboorte van Jezus.

De verhalen van Mattheüs en Lucas vertonen nogal wat verschillen. In ons geheugen zijn de verhalen over de herdertjes in het veld en de wijzen uit het Oosten nauw met elkaar verbonden (op de afbeelding de stal, de herders, het kind in de kribbe, de ster, de engelen en de drie koningen met geschenken en hun kameel).

Maar het verhaal over de herders is niet te vinden in Mattheüs en dat over de wijzen uit het Oosten niet in Lucas. Toch is er wel een patroon te herkennen in beide verhalen. Het gaat om een niet natuurlijke geboorte die door een engel wordt aangezegd aan de moeder van Jezus. En in beide evangeliën is er sprake van ongelof en tegensputteren. Dat

doet ons denken aan de aanzegging aan Abraham van de geboorte van een zoon op hoge leeftijd, waarop Sara moet lachen in haar tent. Toch komt de belofte uit. Beide evangelisten plaatsen de gebeurtenis in een historisch kader en geven ook de plaats aan waar Jezus werd geboren; Mattheüs: toen Jezus geboren was in Bethlehem in Judea, tijdens de regering van Herodes; Lucas: keizer Augustus kondigde een decreet af, waarop Jozef naar Bethlehem ging, met zijn vrouw Maria.

Uit de grote verschillen tussen het verhaal van Lucas en dat van Mattheüs blijkt het verschil in theologie van de beide evangelisten.

Lucas laat het verhaal over de geboorte van Jezus voorafgaan door het verhaal over de geboorte van Johannes de Doper. Diens vader, Zacharias, was priester in de tempel en tijdens zijn dienst verscheen een engel aan hem die hem aankondigde dat hij een zoon zou krijgen die hij Johannes moest noemen. Zacharias werpt tegen: hoe kan ik weten

of dit waar is, want ik ben oud. De engel zegt dan: 'omdat je geen geloof hebt gehecht aan wat ik heb gezegd zul je stom zijn totdat dit alles gaat gebeuren.' Op de dag dat het kind zal worden besneden is er discussie over zijn naam, maar als Zacharias op een leetje schrijft dat de naam Johannes moet zijn, kan hij weer spreken. Daar tussendoor wordt de aankondiging aan Maria en het bezoek van Maria aan Elisabeth verteld.

Bij Lucas volgt daarna het verhaal over de geboorte van Jezus. Jozef en Maria gingen dus naar Bethlehem. Daar wordt de zoon geboren en gewikkeld in een doek in de kribbe gelegd, omdat er voor hem geen plaats was in de herberg. In die nacht waren er herders in het veld met hun schapen. Er verschenen engelen die hun de blijde boodschap vertelden. De herders gingen naar Bethlehem en toen ze het kind zagen vertelden ze wat de engelen hun over dit kind hadden gezegd. Op de achtste dag wordt dit kind besneden en krijgt de naam Jezus.

Lees verder op pagina 2

Daarna volgt nog het verhaal over de rituelen die horen bij het weer rein laten verklaren van Maria. Gedreven door de Geest kwam Simeon naar de tempel. Hij neemt het kind in zijn armen en profeteert over hem. Ook een profetes Hanna kwam in de tempel naar hen toe en loofde God.

Jozef en Maria en het kind keren daarna terug naar Galilea, naar de stad Nazaret. En dan komt Jezus als twaalfjarige nog een keer in de tempel, op het pesachfeest. Als zijn ouders, die hem kwijt waren geraakt in de stoet pelgrims op weg naar huis, hem in de tempel vinden zegt Jezus: 'Wist u niet dat ik in het huis van mijn Vader moest zijn?'

Mattheüs vertelt een veel korter verhaal over de gebeurtenissen rond de geboorte van Jezus. Jezus' moeder Maria bleek zwanger te zijn van de heilige Geest. Jozef wilde haar niet in opspraak brengen en wilde haar in het geheim verstoten. Dan verschijnt er een engel aan Jozef: 'wees niet bang...' Jozef werd wakker en deed wat de engel hem had

opgedragen. Toen het kind geboren was kwamen er magiërs (astrologen) uit het Oosten naar Jeruzalem omdat zij een ster hadden gezien die volgens hen wees op de geboorte van een koningskind.

Toen ze in Jeruzalem kwamen en Herodes, de koning van Judea, vroegen waar ze het kind konden vinden, werd hun verteld dat dat volgens de profetieën in Bethlehem moest zijn. Daar aangekomen vonden ze het kind met zijn moeder Maria in een huis en bewezen het kind eer en gaven geschenken, als aan een koning: goud, wierook en mirre. In een droom werden ze gewaarschuwd niet langs Herodes terug te keren. En Jozef kreeg in een droom het advies van een engel om te vluchten naar Egypte. Na een tijdje heeft Herodes begrepen dat de magiërs vertrokken zijn en wordt hij verschrikkelijk kwaad. Hij geeft opdracht om alle kleine kinderen onder de twee te doden. Maar Jezus zit met zijn ouders in Egypte. Zoals Mozes gered wordt van de kindermoord door de Farao doordat hij in een biezen kistje in de Nijl werd gelegd en meegenomen werd door de dochter van de Farao. Als het gerucht van de dood van Herodes Egypte heeft bereikt keren Jozef en Maria en het kind terug naar Judea, maar uit angst voor de opvolger van Herodes gaan ze wonen in Galilea in de stad Nazaret.

Een ander verschil tussen Lucas en Mattheüs blijkt uit de stamboom van Jezus die aan het begin van beide evangeliën wordt vermeld. Lucas geeft een opsomming van Jezus' afkomst na diens doop door Johannes. Jezus was, zoals algemeen wordt aangenomen, de

zoon van Jozef, die de zoon was van Eli, de zoon van ... en zo verder tot de zoon van Adam de zoon van God. Bij Lucas geen bijzondere vermelding van David, de koning of Abraham, de stamvader van Israëel, zoals bij Mattheüs.

Mattheüs begint zijn evangelie aldus: Overzicht van de afstamming van Jezus Christus, zoon van David, zoon van Abraham. Abraham verwekte Isaak en Isaak verwekte ... en zo verder tot Isai verwekte David, de koning. David verwekte Salomo ... en zo verder tot Josia verwekte Jechonja ten tijde van de Babylonische ballingschap. Na de ballingschap verwekte Jechonja Sealtiël ... en zo verder tot Jakob verwekte Jozef de man van Maria. Bij haar werd Jezus verwekt, die Christus genoemd wordt. Van Abraham tot David veertien generaties, van David tot de ballingschap veertien generaties, van de ballingschap tot Christus veertien generaties. Mattheüs geen een duiding van het aantal geslachten, drie maal veertien, oftewel zes maal zeven. En de stamvader is Abraham.

Het is, althans mij, duidelijk dat noch Lucas noch Mattheüs met hun geboorteverhaal een verslag geven van de gebeurtenissen in Bethlehem ten tijde van Herodes en Augustus. Voor Lucas verkondigt Jezus het koninkrijk van God aan alle mensen, terwijl Mattheüs Jezus ziet als de wegbereider naar het koninkrijk der hemelen, een tweede Mozes. In de evangeliën van Lucas en Mattheüs komen we de accentverschillen steeds weer tegen. Het patroon van de theologie van de afzonderlijke schrijvers is duidelijk herkenbaar.

(Het verhaal van de zalmousse)

Huiselijke kersttradities

Door Sjoukje Halbertsma

Tradities, voor welke is het hoog tijd om deze overboord te gooien en welke zou je graag willen behouden. Daar heeft iedere Nederlander zo zijn eigen mening over tot demonstraties van Kick out Zwarte Piet en Blokkeerfriezen toe. Compromissen in deze blijken vrijwel onmogelijk hoewel het met de Roetveegpiet tot nu toe lijkt te lukken. Ik ben hier blij mee, het Sinterklaasfeest mag voor iedereen een feestje zijn.

Met de in opkomst komende traditie om al vóór pakjesavond een kerstboom in huis te halen, ben ik minder gelukkig. Bij mij op de Rozengracht hangt alweer een paar weken de kerstverlichting. Jammer.

Ook in huiselijke kring zijn er tradities vooral met Sinterklaas en Kerst. Mijn moeder bijvoorbeeld, maakte tot haar overlijden altijd hetzelfde kerstdiner. Nou ja, één keer heeft zij gevulde kalkoen gemaakt voor de Engelse vriendin van mijn broer. Het is bij één keer gebeven, de kalkoen met als vulling kastanje puree was pas na drie dagen gaar. Je hebt hier kennelijk een Engelse stove voor nodig... Daarentegen is haar zalmousse c.q. -paté naar eigen recept 'beroemd' in kleine kring. Het was het voorgerecht met toast en roomboter en soms ook met radijsjes. Het recept is bewaard gebleven en sindsdien maken wij kinderen en schoonfamilie het.

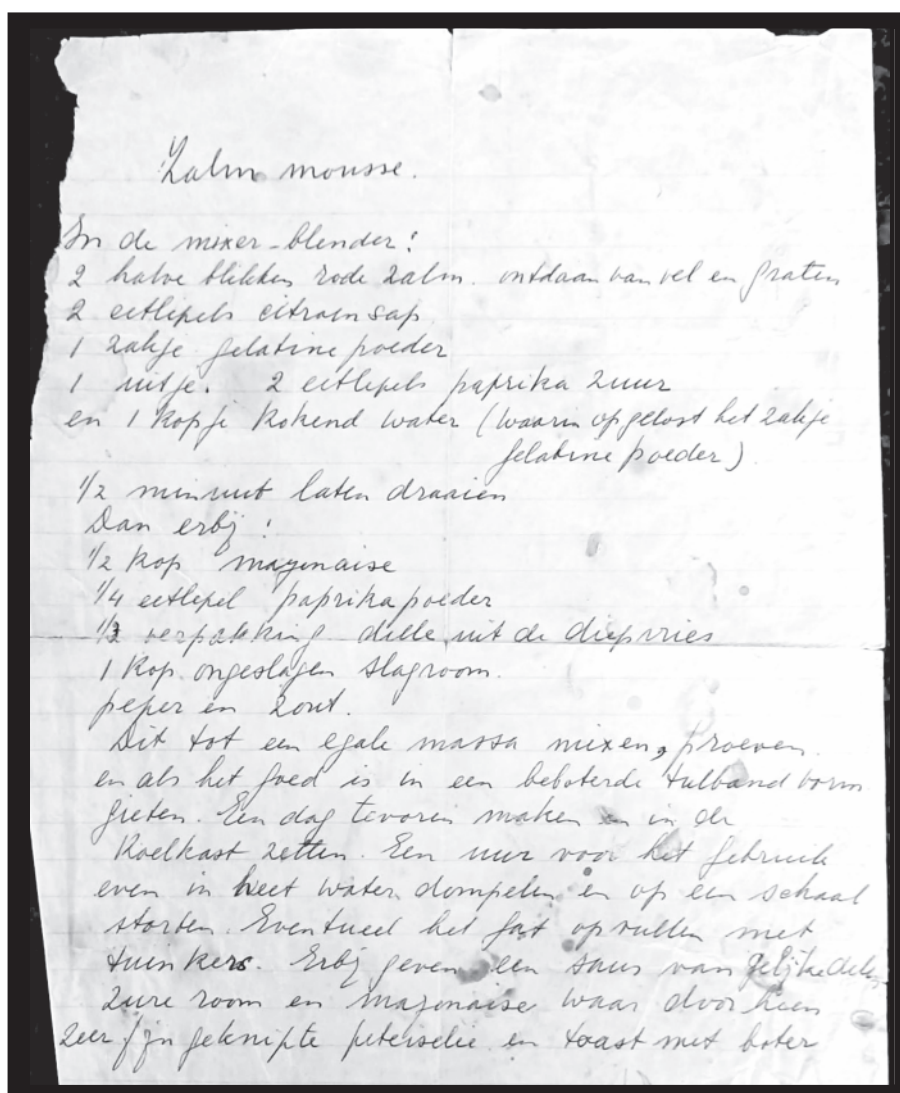
Maar het maken van de zalmpaté is in het geheel niet makkelijk! Lukt het of lukt het niet? Komt de paté als beton uit de vorm of loopt de "paté" over de rand van het bord weg? Het recept precies volgen heeft geen zin, hoe kreeg zij het toch voor elkaar? Het blijft een raadsel. Opgeven doen we niet en elke Kerst gaat één van ons weer positief aan de gang. Dit jaar ben ik weer aan de beurt, de oude vorm heb ik al in huis.

De spanning is altijd groot als het voorgerecht op tafel komt en de vorm wordt omgedraaid op een groot bord. Doet-ie het of doet-ie het niet? Als de zalmpaté goed gelukt is krijgt de kok veel complimenten en ook: "hoe doe je dat toch?" Helaas, dat de paté nu gelukt is, geeft geen garantie dat het je de volgende keer ook weer gaat

lukken. Konden we het onze moeder nog maar vragen wat haar geheim was! Ach, het maakt ook niet uit, de paté smaakt iedere keer even lekker en volgend jaar een nieuwe kans. Na deze opwinding kan het kerstdiner beginnen en heffen wij het glas naar de hemel en proosten wij op onze lieve ouders.

Dag pa en ma, jullie ook een fijne kerst en zij proosten daarboven dan ook op ons. Ik kan geen betere reden bedenken om de zalm-mousse-traditie tot in lengte der dagen voort te zetten.

Voor iedereen alvast fijne feestdagen met eigen kersttradities!

Patronen in kinderboeken

Door Albertine Wendte-Voncken

We hadden de patronen kunnen zien en zo voorbereid zijn op wat ons te wachten stond. Elk jaar kent zijn eigen seizoenen. Winter, lente, zomer, herfst. Advent, kerstmis, driekoningen, carnaval, veertigdagentijd, Pasen, Pinksteren.

In mijn huisartsenpraktijk zie ik krentenbaardtijd in de zomer, buikgriep tijd als de scholen na de zomervakantie openen, de snottebellentijd start in oktober, dan volgt 'griep'seizoen gevolgd door de echte griep, de influenza-epidemie, die meestal piekt in de week na Kerstmis, wanneer alle viruspopulaties uit alle hoeken van het land zijn uitgewisseld onder de vermoeide en uitgeputte mensen die aan het Kerstmaal zitten. Gelukkig komt met het begin van de Lente ook de verlossing van de meeste infecties en begint het in de zomer weer van voor af aan.

In de lente van 2020 kwam er een grote verstoring van het patroon, want Corona hield zich toen aan geen enkele regel, maar in het najaar kwam een nieuwe piek die de oude influenza-epidemie leek te volgen. Wat klinkt een epidemie trouwens nu kleinzerig ten opzichte van een echte pandemie, maar goed. Vorig jaar kwam de harde lockdown, scholen dicht, avondklok en gelukkig later in de lente toch ook weer de verlossing. Ik schrijf deze column de dag na de persconferentie over de avondlockdown en er lijkt zich een patroon te vormen. Gek eigenlijk dat we dit jaar niet zagen komen, maar ook ik hoopte dat het bekende patroon zich zou herstellen en dat we terug naar 'normaal' zouden kunnen. Sinterklaas vieren als vanouds en met vrienden en familie aan een warm Kerstmaal en tenslotte met z'n allen in de warme

kerk Kerstmis vieren. Daar hoop ik trouwens nog steeds op. Ook in kinderboeken zijn patronen te vinden. Hoofdpersonen zijn vaak figuren die ergens in tuimelen, meestal onbedoeld en dan een moeilijke tijd doorstaan tijdens een queeste die ze zijn aangegaan of die ze is komen toewaaien. Vaak gesteund door andere personen vervolgen ze hun moeilijke weg om na een flitsende eindstrijd als Goede overwonnen te hebben over het Kwade.

Kinderboeken waar ik dan als eerste aan denk zijn "De Brief voor de Koning" van Tonke Dragt en "Kruistocht in Spijkerbroek" van Thea Beckman en uit de internationale literatuur "De Kronieken van Narnia" van C.S. Lewis en "In de ban van de Ring" van J.R.R. Tolkien. Deze laatste twee auteurs zaten samen in een schrijversgroepje, de Inklings. Dat betekent "de flauwe vermoedens en/of mogelijk de inktlui (ink-lings)". Het was een groep mannen, vooraanstaande docenten en hoogleraren, die tussen 1930 en 1960 verbonden was aan de Universiteit van Oxford en die teksten schreven en aan elkaar voorlegden. Elke donderdagavond kwamen ze samen om hun nog ongepubliceerde teksten voor te lezen en voor te leggen. Ze begonnen op hun College, maar het laatste decade zaten ze in een ruimte in de lokale pub. Ze schreven vooral fantasyboeken waarin de Christelijke waarden nadrukkelijk aanwezig waren.

Het duidelijkst zie je dat in de boekenserie de Kronieken van Narnia, waarin vier broers en zussen in een betoverd land terechtkomen en een strijd voeren tegen het kwade, bijgestaan door de wijze leeuw, Aslan. De serie bestaat uit zeven boeken, waarvan "Het land achter de Kleerkast" het bekendste is. De thema's van hoofdpersonen op een queeste en de strijd van Goed tegen

Kwaad komt telkens terug. Ook is er het Paasverhaal: een hoofdpersoon die sterft en vervolgens herrijst uit de dood. De serie, geschreven in de jaren 50 leest nog steeds heerlijk weg en worden regelmatig in fraaie uitgaven uitgegeven.

Het is hoopgevend dat er patronen zijn. Het Goede zal overwinnen over het Kwade, het Licht over het Donker. We leven op dit moment in de donkere dagen voor Kerstmis en we steken de Adventskaars aan om onszelf daaraan te herinneren. We weten ook dat januari weer komt met haar bleke licht en dat in februari de eerst hint van lente de kop opsteekt wanneer de sneeuwklompjes boven de grond uitpiepen. We vertrouwen er dus ook maar op dat er een moment komt waarop de epidemieën en pandemieën weer tot rust komen en we weer kunnen genieten van elkaars gezelschap. Tot die tijd, lieve Broeders en Zusters, wees voorzichtig en wees lief voor elkaar.

Flitsen in de tijd

Door Karen Lammers

Een tafereel op het tapijt van Bayeux valt me in het bijzonder op. In beigen en bruinen staat een groepje mensen te wijzen naar een ster die voortraast. Erboven is een tekst geborduurd *'isti mirant stella'*, zij keken verwonderd naar de ster. Het tapijt, zo lees ik, is zeventig meter lang en een halve meter hoog, een rijk borduurwerk van gekleurde wol en gouddraad in licht reliëf, op een linnen ondergrond. Het vertelt het verhaal over de Slag bij Hastings in 1066, over Willem de Veroveraar die vanuit Normandië op Engeland aanstuurde, het land binnenviel en de Angelsaksische koning Harold versloeg. Het wandkleed schijnt niet lang na de strijd vervaardigd te zijn. De ster die op het doek staat afgebeeld, is vermoedelijk de komeet Halley.

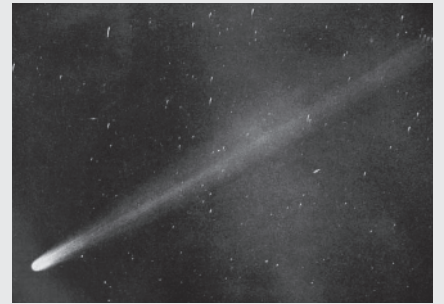
Deze komeet, zo lees ik verder, is vernoemd naar de sterrenkundige Edmond Halley (1656-1742) die als eerste een patroon in eerder vastgelegde waarnemingen zag. Hij begreep dat de geobserveerde kometen die op specifieke momenten in het verleden aan het firmament waren verschenen, in werkelijkheid niet verschillende, afzonderlijke kometen waren maar één en dezelfde weerkerende komeet. Middels berekeningen werd duidelijk dat de komeet Halley ongeveer iedere 75 jaar als een speer voorbijflitst. De volgende keer dat hij naar verwachting weer langs

komt vliegen zullen we in het jaar 2061 aanbeland zijn. Het is een intrigerend idee dat door de tijden heen mensen dezelfde komeet hebben kunnen zien en zijn schittering en helderheid hebben kunnen bewonderen.

Zulke natuurverschijnselen werden in het verleden vaak als een voorteken gezien. Zo voorspelde de eerste sterrenkundige en natuurfilosoof Thalès, die uit de Ionische stad Milete kwam, de zonsverduistering van 28 mei 585 voor Christus. Herodotus schrijft erover in zijn *'Historien'*. Hij beschrijft dat de Lydiërs en de Meden in een zich al vijf jaren voortslepende oorlog verwickeld waren, waarbij beide partijen nu eens verliezen leden dan weer overwinningen boekten, tot er het volgende gebeurde; *'...Terwijl zij zo met wisselende uitslag lange tijd oorlog voerden, gebeurde het tijdens een ontmoeting in het zesde jaar, dat plotseling, terwijl de slag woedde, de dag in nacht verkeerde. Die overgang van dag in nacht had de Milesiër Thales aan de Ioniërs voorspeld en als termijn had hij ook dat jaar aangeduid, waarin het verschijnsel inderdaad optrad. Toen nu de Lydiërs en de Meden bemerkten, dat het nacht werd in plaats van dag, staakten zij de strijd en beide partijen verdubbelden hun inspanning om tot vrede te geraken...'* (vertaling: Onno Damsté).

Komeet op het tapijt van Bayeux

Komeet Halley 1910

Komeet Halley 1986

We zijn weer in de donkere dagen voor kerst aanbeland. Ook de ster van Bethlehem straalde opmerkelijk lichtend aan de hemel. Er is wel gedacht dat de komeet Halley ook toen langs zoefde, maar de berekeningen lijken dat toch uit te sluiten en bovendien werden kometen als doorgaans ongunstig voorteken beschouwd. Een artikel in de *National Geographic* (Lucas Ellerbroek, januari 2020) oppert de mogelijkheid van een andere hemelse gebeurtenis, een bijzondere planetaire conjunctie van Jupiter en Saturnus, die in zekere mate in overeenstemming is met verschillende aspecten zoals tijdsbestek, Matthéus' beschrijving (2:9), namelijk dat de ster de wijzen voorging en als het ware tot stilstand kwam boven de herberg, en betekenisgeving; *'in het jaar 6 voor Christus...kwamen [de planeten] vlak voor zonsopgang vlak na elkaar op boven de oostelijke horizon. Dit gebeurde elke ochtend, een paar weken lang. Zo'n samenstand was in de astrologie een omen van belangrijk nieuws.'* Omdat de planeten langzamer dan de aarde rond de zon bewogen, werden ze als het ware ingehaald; *'Ten opzichte van de sterren leken de planeten daardoor van dag tot dag langzamer te bewegen, om uiteindelijk stil te staan.'* We zullen het nooit weten, maar het is een sympathieke gedachtegang.

Dolly Eijlders – Steur 22 september 1924 – 13 oktober 2021

Na een rijk en vol leven, waarin veel liefde werd ontvangen en gegeven, is in verpleeghuis Rozenholm te Aalsmeer op 97-jarige leeftijd overleden ons gemeentelid z'r Dolly Eijlders. 'Aan haar verlangen naar haar man Wim is nu voldaan', zo lazen wij op de annonce. Ja, met haar echtgenoot (u kent hem vast van café Eijlders bij het Leidseplein) had zij een goed huwelijk. 'De prijs van geluk is hoog, maar vele malen meer waard dan het niet gekend te hebben.', zo vertelde zij mij. Omdat het echtpaar op latere leeftijd trouwde, kregen zij geen kinderen. Maar in haar werk als verpleegkundige bij de jeugdgezondheidszorg in de Kinkerbuurt, heeft zij veel kinderen kunnen helpen. En via het korfbal (zij speelde zelf in de eerste klasse en werd later trainster) trok ze ook op met jongere generaties, met wie ze tot het allerlaatste toe vriendschap had.

'Ik was een wat zoekende ziel, zo na de Tweede Wereldoorlog. En mijn moeder drukte me op het hart: 'Het maakt niet zozeer uit wat je gelooft, maar dat je gelooft'. Na vele kerken bezocht te hebben, kwam zij via collega's van de GGD bij een zusterkring o.l.v. ds Tineke Brugman. En na een paar jaar werd z'r Eijlders in 1956 in de Singelkerk gedoopt. Haar dooptekst was: 'Ik geloof, kom mijn ongelofte te hulp.' Een kerkganger was Dolly niet zozeer, maar de kerk kwam wel naar haar. Zeker de laatste jaren; Edwina Scheper was haar trouwe bezoeker. Haar geloof was haar dierbaar. 'Iedere avond bid ik tot God en praat ik met Wim. Ik leg m'n zorgen dan neer, en vaak weet ik dan de volgende ochtend bij het wakker worden wat ik moet doen. Als dat geen wonder is...'

Op donderdag 21 oktober vond in crematorium Bouwens te Uithoorn het afscheid plaats. Namens onze gemeente waren Edwina Scheper en Truus Dade daarbij aanwezig. Zij en wij danken z'r Dolly Eijlders in een dankbare herinnering voor haar vriendschap. Haar positieve levenshouding en geloof moge ons tot een zegen zijn.

Ewoud Roos

Sol Yoder 20 augustus 1929 – 11 november 2021

Op 92-jarige leeftijd is gestorven ons gemeentelid br Sol Yoder. Dat heeft velen van ons geraakt. Want broeder Sol en zijn vrouw Naomi waren tot een enkel jaar geleden vaste gezichten en betrokken leden van onze gemeente. Zij leefden vanuit het evangelie, en in woord en daad getuigden zij van de boodschap van Christus.

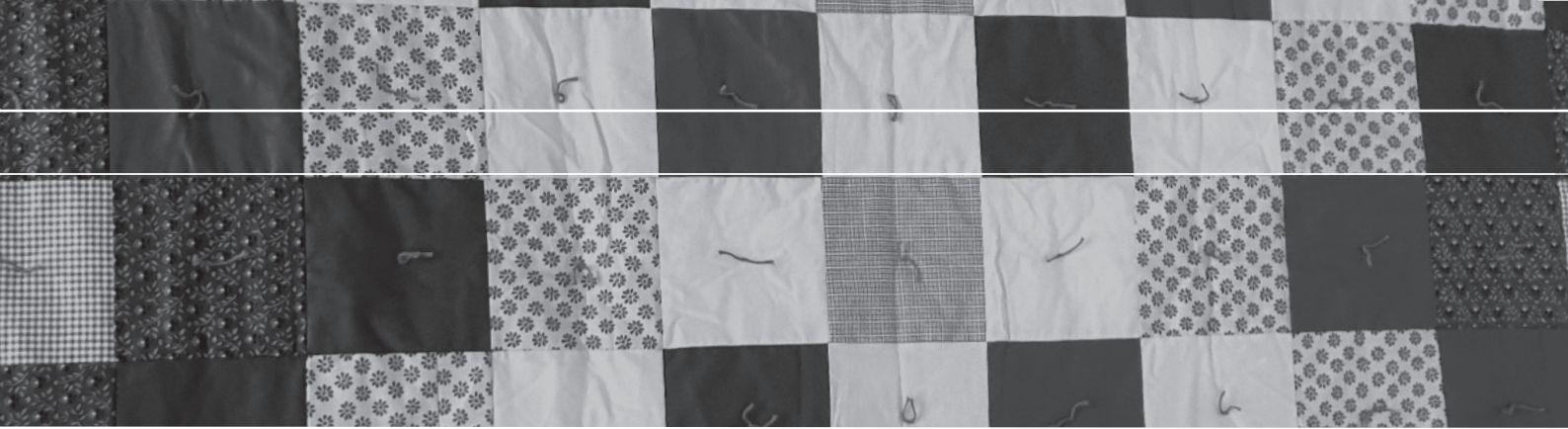
Sol groeide op in een Amish gezin op het platteland van Pennsylvania in de Verenigde Staten. Op 14-jarige leeftijd werd hij gedoopt, 'maar de definitieve beslissing om', zoals hij zelf schreef, 'Christus na te volgen kwam op 22-jarige leeftijd, toen ik opgeroepen werd tot de militaire dienst als gevolg van het uitbreken van de oorlog in Korea'. Hij werd uiteindelijk erkend als dienstweigeraar en kwam vervolgens van 1951 tot 1954 naar Nederland, om via het MCC (Mennonite Central Committee) ons land te helpen opbouwen na de Tweede Wereldoorlog.

In 1963 kwam hij weer naar Nederland, nu samen met zijn vrouw Naomi, en werden zij opgenomen in en lid van onze gemeente. Bij die gelegenheid schreven zij: 'Kunnen wij de wil van God kennen en doen? 'Ja!', is het antwoord daarop. Niet zozeer uit eigen kracht, maar door de kracht van de opgestane Heer, die in ons midden is en die door Zijn genade ons in staat stelt om te doen wat Hij ons vraagt om te doen.' Uit dat geloof en deze innerlijke overtuiging leefden zij vol overgave in de wereld om hen heen. De zaligsprekingen waren daarbij leidend: 'Zalig de nederigen van hart..., zalig de zachtmoedigen..., zalig de vreedstichters..., zalig de barmhartigen...', en bepalend voor Sol 'Zalig zij, die hongeren en dorsten naar gerechtigheid.'

In de afscheidsdienst klonken deze zaligsprekingen als, zoals hij wilde, 'een levend getuigenis'. Wij zagen voor ons hoe Sol en Naomi deze woorden in daden hebben omgezet. En dat op vele fronten. In de dienst dankten wij voor Sol zijn lange leven, dierbare vriendinnen Shirley en Bernadetta vertelden hun herinneringen. Ook Henk Smit deelde bijzondere ervaringen; hij, Johan Hoogeweg en Thijs van Hoogstraten hebben vanuit onze gemeente Sol en Naomi in de afgelopen jaren bijgestaan.

Met zijn broer Carl en zijn gezin in de VS waren wij op afstand verbonden. And in the Mennonite way, we believe that Sol didn't pass away, no, he passed on. Hij is overgegaan, naar het feestmaal van zijn Heer! En ook al kan Naomi zich door haar versluisde geest niet meer goed uiten, zij zong volop, met haar ogen naar boven gericht. En wij zongen met haar mee: 'Zolang wij voor elkaar bestaan, zolang zult Gij ons niet ontbreken, wij danken U in Jezus' naam.'

Ewoud Roos

Patronen in (doopsgezinde) quilts en comforters

Door Jeannette Stenvers-Matthijsen

In een kist bij mij thuis liggen nog quilts die rond 1930 zijn gemaakt door mijn Amerikaanse grootmoeder. Daar sliepen wij als kinderen onder. Nu maak ik zelf quilts, net als mijn grootmoeder, het liefst met de hand. Ook mag ik graag kijken naar quilts, op tentoonstellingen, in winkels, bij andere quiltmakers, in boeken en tijdschriften. Ik vraag mij af of er echt quilts bestaan met "doopsgezinde patronen", zoals mij gevraagd werd om over te schrijven. In ieder geval weet ik daar niets van af. Natuurlijk zijn er wel de typische quilts en patronen van de Amish, onze "neven en nichten in geloof" uit Noord-Amerika. Zij begonnen hun quilts te maken van hun typische kledingstoffen. Dat waren in vroegere tijden meestal katoenen en wollen stoffen, altijd effen, wat donkere kleuren. De quilts hoeven voor hen niet perfect te zijn, immers alleen het werk van God is perfect. Dus als er van een bepaalde kleur niet genoeg is, dan wordt een (iets) andere kleur bijgepast. Het quiltwerk zelf (het doorpitten van de boven-, tussen- en onderlaag) gebeurt meestal in groepsverband. Een mooie manier voor de vrouwen in een Amish gemeenschap om samen tijd door te brengen. Tegenwoordig wordt er ook goed geld mee verdiend. De quilts van de Amish worden namelijk goed verkocht en zijn niet goedkoop!

Het maken van quilts is niet alleen voorbehouden aan de Amish. Dat gebeurde ook al eeuwen lang in Nederland, in Europa, in Noord-Amerika (en de rest

van de wereld). In de 2e Wereldoorlog werd er door MCC (Mennonite Central Committee, de doopsgezinde hulpwerkorganisatie in Noord-Amerika) gewerkt aan allerlei hulpgoederen voor ontheemden en vluchtelingen. Zo werden er ook in groten getale quilts gemaakt. Toen de oorlog was afgelopen werden die direct verscheept naar Europa, naar plekken waar vluchtelingen werden opgevangen. Zo kwamen ze ook in Nederland terecht (lees oa. het verhaal van An Keuning op www.deverbindendekrachtvanquilts.nl). MCC is hiermee doorgegaan. Hulp bieden aan mensen in nood, getroffen door natuur- of oorlogsgeweld. De quilts worden op een simpele manier in elkaar gezet vanwege de grote productie. Ze worden nu "comforters" genoemd. Ze zijn comfortabel en geven troost, warmte en wat vrolijkheid. Ze worden door ontvangers vaak zeer gewaardeerd, iets wat met de hand, met liefde en aandacht is gemaakt. We weten dat ze voor allerlei doeleinden gebruikt worden, als deken, als matras, als scheidingswand in een tent, als "draagtas", als .....

In Nederland en in Zwitserland en Duitsland zijn vanaf 2014 ook "comfortergroepen" ontstaan, onder andere in Almere, Bussum, Den Haag, Joure, Landsmeer, Leeuwarden, Enschede, Haren, Deventer. Samen oude en/of nieuwe lapjes uitzoeken, patronen leggen, creatief bezig zijn. Meestal worden de lapjes machinaal thuis door mensen aan elkaar gezet, vervolgens met elkaar weer "geknoopt". In samenwerking met

Doopgezinnd WereldWerk en de Duitse, Franse en Zwitserse hulpwerkorganisaties zijn er al een paar containers(!) gevuld met comforters en andere hulpgoederen. Deze containers zijn verzonden naar Libanon en Jordanië, landen waar MCC met partnerorganisaties heel veel vluchtelingen uit de regio helpt weer een leven op te bouwen.

In het najaar van 2022 zal er vanuit Europa weer een container met onder andere een paar honderd comforters gestuurd worden naar het Midden-Oosten. Samen met Marjan Huisman (Joure) help ik gemeentes/groepen om het proces van comforters maken op te starten. Dus, als er in Amsterdam ook groepje mensen is die het leuk vindt om hier ook aan mee te werken, dan komen we graag langs om te helpen een start te maken. Eigenlijk kan iedereen hier aan mee doen, je hoeft niet per se goed te kunnen naaien. Er is voor iedereen wel een klus in het proces van het maken. Kun je je schoenveters strikken, dan kun je ook een comforter doorknopen!

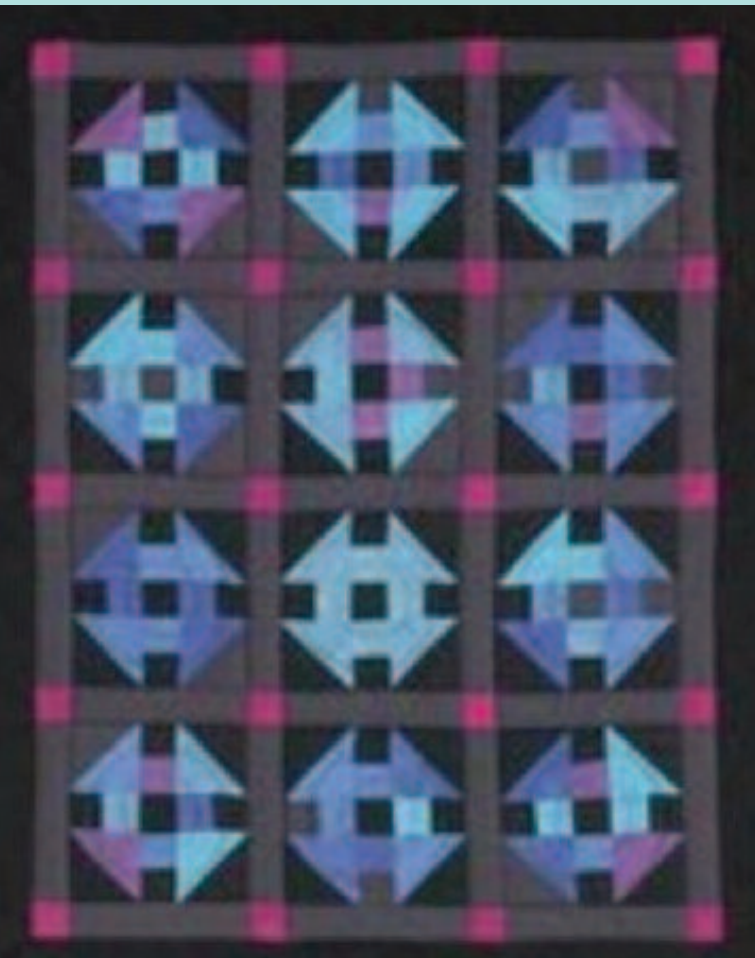
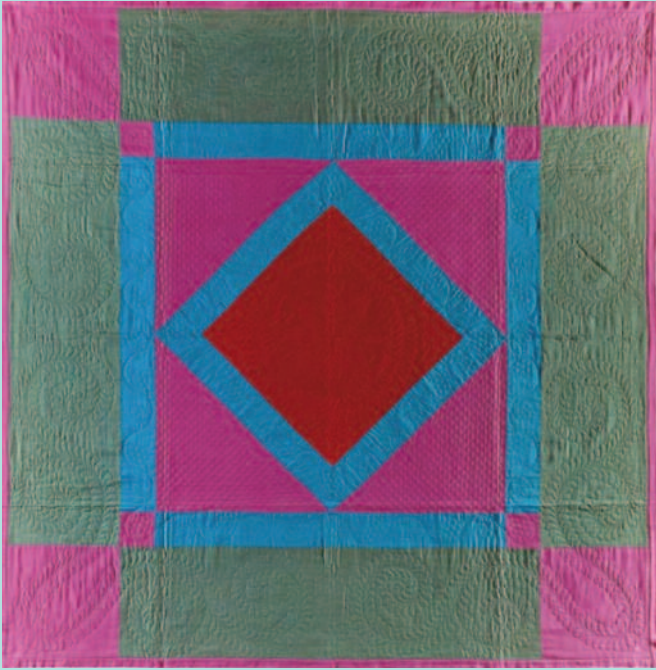
- Voorbeelden van comforters zijn te vinden op de Facebookpagina: Vluchtelingenquilts
- Voorbeelden en informatie over het maken te vinden op de website van dgWereldWerk
- Mailadres informatie vragen over het maken van comforters etc.: comforters@doopsgezind.nl

Voorbeelden op pagina 8 en 9

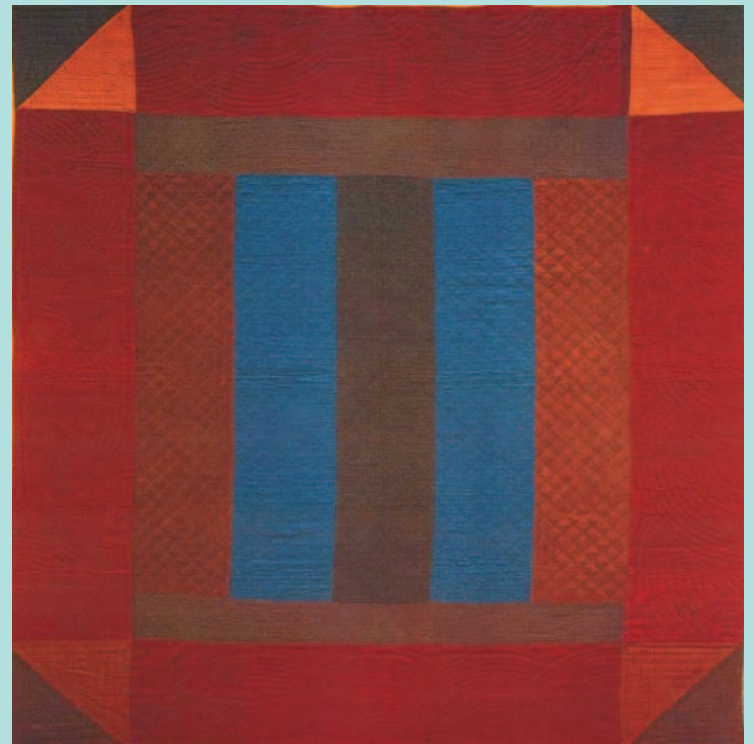
Roman Stripes

Center Diamond

Chum Dash

Bars

Comforters:

Vele gezichten

In de komende tijd willen we verschillende leden, vrienden en belangstellenden, zowel jong als oud, aan het woord laten in de nieuwe rubriek: Vele gezichten. De keuze wordt gemaakt door de redactie. Deze maand Ezra Manullang.

Ezra Manullang

Ezra, een open geest in Amsterdam

Door Joke van der Heide

Het is een mooie frisse heldere ochtend. De tuin van het Zonshofje ligt bezaaid met gele bladeren, de zwarte hofjeskat (die enorm dik is geworden) loopt rond als een heerser en gunt mij geen blik waardig. Bekende en onbekende gezichten haasten zich in en uit de woningen. Na een groet en een praatje gaat ieder zijn eigen weg weer.

Ik heb afgesproken met Ezra Manullang. Hij is 26 jaar, komt uit Indonesië en woont net 3 maanden op het hofje. Hij studeert Peace, Trauma and Religion (PTR) bij professor Fernando Enns en je kunt hem op zondagochtend gewoon in de Singelkerk tegenkomen. In de gemeenschappelijke ruimte gaan we aan tafel zitten en beginnen een gesprek dat we nog zeker op een ander moment zullen voortzetten.

Van oorsprong behoort Ezra tot de Batak*. Hij studeert theologie in Djakarta. Zijn inspiratie om dit pad te volgen ligt bij zijn vader die dominee is en lector aan het Luthers seminarium. Zijn moeder zorgt voor het gezin en hij heeft een broer en een zus. Hoe zijn vader sprak over de bijbel raakte hem al als kind. Ook de ontmoeting met dominee Binsar Jonathan Pakpahan is van grote invloed op hem; deze dominee studeerde ook in Amsterdam en moedigde Ezra aan om bij Fernando Enns verder te studeren.

De situatie in Indonesië is een van de factoren om PTR te studeren. De Islam is een grote meerderheid in Indonesië. Politiek en islam zijn sterk met elkaar verbonden. Als je christen bent word je systematisch uitgesloten voor bepaalde

beroepen en word je minder goed beschermd. Discriminatie is beleid. Dat is ook een erfenis van het kolonialisme. Als voorbeeld vertelt hij over de Chinees-christelijke gouverneur Basuki Tjahja Purnama van Djakarta. Deze man citeerde een vers uit de Koran waarin staat dat moslims niet mogen stemmen op een niet-moslim, en gaf aan dat hij een goede gouverneur is die niet corrupt is. Het resultaat was dat extreme moslims de straat opgingen. Purnama werd gearresteerd en belandde voor blasfemie in de gevangenis. Hij verloor de verkiezingen.

Ezra vraagt zich af wat je daar tegenover moet stellen als christelijke kerk. Hij hoopt dat zijn studie en zijn contact met de Doopsgezinden hem op een academisch niveau kunnen helpen om in zijn land met deze problematiek om te gaan.

Ik vraag hem hoe hij zich, als Batak, tot de geschiedenis van kolonialisme en zending verhoudt. De Batak zijn in de loop van de eeuwen vaak aangevallen, dat maakte hen op zijn zachts gezegd wantrouwig naar de witte man. Ooit probeerden Engelse zendelingen de Batak te bekeren. Zij werden door de Batak vermoord en opgegeten. (We moeten er, ondanks alles, om lachen en hij verzekert me dat hij mij niet zal opeten.)

In de 19de eeuw kwam een Lutherse zending naar de Batak, dr. Ingwer Ludwig Nommensen. Hij sprak de taal van de Batak en bracht onderwijs, medische

zorg en geloof. Hij had eerbied voor de gewoontes van de Batak en raakte daardoor het hart van de mensen. Het animistische geloof verschoof naar het christelijke geloof.

Wat ik nog een grappig detail vond: als Batak voelt hij een connectie met een Nederlands trekje: mensen zijn direct en stellen directe vragen. Dat doet zijn volk ook. Andere Indonesiërs ervaren dat als brutaal. Ik vertel hem dat buitenlanders dat ook vaak over Nederlanders zeggen.

Ezra voelt zich sowieso enorm thuis in Amsterdam; de schoonheid van de grachten, de plek waar hij woont. Hij voelt er vrijheid en ontmoet mensen met een open geest. Dat is voor hem de beste voedingsbodemp om te kunnen leren en leven.

Vrolijk verlaat ik het Zonshofje weer; wat een leuk en interessant gesprek was dat met deze jonge man die zijn naam eer aandoeft.

*De Batak zijn aan elkaar verwante volkeren en hebben een eigen taal in Noord-Sumatra. De Batak kwamen waarschijnlijk 4000 jaar geleden vanuit de Filipijnen en Borneo naar Noord-Sumatra. Met ongeveer acht miljoen mensen vormen zij één van de grootste inheemse volken van Indonesië.

Lied van de maand

Gekozen door Ezra Manullang

2

Christ, Be Our Light!

A Candle Lighting Ceremony for Advent

For S.A.T.B. Voices, Readers and Piano Accompaniment,
with optional 7 Handbells and Congregation

Words and Music by
BERNADETTE FARRELL
Setting by
JOEL RANEY

7 Bells used: D6, E6, F#6, G6, A6, B6 & C7

Litling gently (♩ = 126)
(+ HB)
Em Am D G

Em Am D Em

All Voices Unison
mp

* 1. Long - ing for light, — we wait in dark - ness.
2. Long - ing for peace, — our world is trou - bled.
3. Long - ing for food, — man - y are hun - gry.
4. Long - ing for shel - ter, — man - y are home - less.
5. Man - y the gifts, — man - y the peo - ple.

(- HB)
Em Am D Em

14

Long - ing for truth, — we turn to you.
Long - ing for hope, — man - y de - spair.
Long - ing for wa - ter man - y still thirst.
man - y the hearts that yearn to be - long.

Am D Em

18 S.T.
A.B.

Make us your own, — your ho - ly peo - ple,
Your word a - lone, — has pow'r to save us.
Make us your bread, — bro - ken for oth - ers,
Make us your build - ing, — shel - ter - ing oth - ers,
Let us be ser - vants to one an - oth - er.

Am D Em

22 All Voices Unison

light for the world to see, —
Make us your liv - ing voice, —
shared un - til all are fed, —
walls made of liv - ing stone, —
mak - ing your king - dom come.

Am D11 D9

Uit de kerkenraad november 2021

Op donderdag 11 november is de kerkenraad in het Meerpadkerkje bijeen geweest. Om 18.00 kon er aan een feestelijk gedekte tafel aangeschoven worden en tijdens de maaltijd kwamen steeds kleine groepjes zingende kinderen met hun brandende lampionnetje binnen. Ontzettend sfeervol en leuk, en ook een goede opstart naar het eerste onderwerpen van de avond, nl. het reilen en zeilen in Noord. Met vertegenwoordigers van de Meerpadcommissie is een open en fijn gesprek gevoerd. Zeer informatief ook omdat de leeftijdopbouw, sfeer en dynamiek afwijken van die op 't Singel. Het Meerpadkerkje staat midden in een woonbuurt en ook de buurtbewoners worden betrokken bij alles wat er gebeurt. En dat is te merken aan de stimulerende dynamiek en betrokkenheid. De diensten worden goed bezocht en ook de zondag-school loopt goed. Fijn dat nu ook twee Zon'shof studenten zich actief inzetten voor het jeugdwerk. Ook met de cantorij, de Bijbelgroepen en gesprekskringen gaat het goed. Vanwege coronabeperkingen worden de bijeenkomsten vaak in de tuin achter de kerk, rondom een brandende vuurkorf, gehouden wat een bijzonder effect heeft op de gespreksonderwerpen en de diepgang van de bijeenkomsten.

Twee nieuwe projecten voor het collecterooster

De oproep om een project voor te dragen voor het collecterooster van 2022 heeft twee nieuwe, relevante projecten opgeleverd waarmee de KR akkoord is gegaan.

Project 1 – is 'Stay Tuned', een project waarbij onze organist Jeroen Koopman betrokken is en waarin tieners worden gestimuleerd om hun passie, nl. muziek maken, vol te houden. Dat valt niet mee op een leeftijd waarop tieners steeds opnieuw de maat wordt genomen door leeftijdgenoten, en waarop ze vooral niet teveel mogen afwijken van wat door mede-pubers 'normaal' wordt gevonden. Zie ook www.staytuned.nu.

Project 2 – is 'Amsterdam Underground', een door de Regenbooggroep geïnitieerd initiatief dat goed aansluit op de doelen van ons voormalige Open Huis.

In dit project worden (ex)dak- en thuislozen en ex-junks getraind om gids te worden voor stadswandelingen waarbij

ze laten zien hoe het is om in een onveilige situatie – voornamelijk op straat – te leven. Deze gidsen hebben zelf onder moeilijke omstandigheden kennis en vaardigheden ontwikkeld die zij nu positief inzetten tijdens de stadswandelingen. Zie ook:

<https://www.amsterdamunderground.org/nl>.

In het voorjaar zullen we organiseren dat er na de dienst, in kleine groepen, een wandeling o.l.v. een gids uit deze groep gemaakt kan worden.

Gebruik kerkenraadsbanken

Vanwege de coronamaatregelen is de kerkenraad vorig jaar weer gebruik gaan maken van de kerkenraadsbanken voorin de kerk. In de vergadering van 9 december wordt dit geëvalueerd met de vraag of dit besluit zal worden gehandhaafd of niet.

Adventsmiddag in de Singelkerk

Als de Coronamaatregelen het toelaten hopen wij op **Donderdag 16 december 2021** weer een Adventsmiddag te houden onder leiding van ds Ewoud Roos. Dit keer zitten we onder de kerstboom in de kerkzaal. En als vanouds is er muziek, we zingen samen, lezen verhalen en gedichten.

Aanvang: 14.00 uur Einde: 16.00 uur

Iedereen is van harte welkom. Ingang aan de Herengracht. Inlichtingen bij Nieske van der Zijpp (tel. 0622389645).

Kring

Op **dinsdag 21 december** kringbijeenkomst om 15.00 uur. Onderwerp Matteüs 24. Als de coronamaatregelen deze bijeenkomst onmogelijk maken hoort u van mij.

Mieke Krebber.

Menno-kerst-thee

Op **14 december** een feestelijke Menno-Kerst-Thee.

Iedereen van harte welkom. Aanvang 14.00 uur. We hopen dat de coronamaatregelen deze bijeenkomst niet onmogelijk maken. Als dat wel het geval is dan hoort u van ons.

Op **11 januari** Mennothee in de Singelkerk van 14.00 uur tot ca. 16.00 uur.

Het Dopers Gesprek

In de prachtige oude kerkzaal gaan sprekers van naam na een korte inleiding in gesprek met de leden en vrienden van Doopsgezind Amsterdam over wat hen beweegt op het snijvlak van geloof en samenleving. Op **donderdag 16 december** Dopers Gesprek met politiek journalisten Thijs Broer en Peter Kee. Zij spreken over hun recent verschenen boek 'Code Rood, het verhaal achter het coronabeleid'.

Aanmelden is verplicht want er zijn niet meer dan dertig plaatsen beschikbaar. Je kunt je aanmelden via de website www.doopsgezindamsterdam.nl.

Aanmelden is niet vrijblijvend. Wij rekenen op je komst. Ben je verhinderd, geef dit dan door via een mail naar secretaris@vdga.nl of bel naar: 020 6246578.

Dinsdag 16 december, 20.15 uur - 22.00 uur, Singelkerk. Ingang Herengracht 431. QR-code verplicht. Wellicht verhinderen de coronamaatregelen dit gesprek op 16 december. Houdt de website van Doopsgezind Amsterdam in de gaten: <https://www.doopsgezindamsterdam.nl/>

Diensten Menno Simonshuis (MSH)

Wat zijn jullie plannen met het Menno Simonshuis? Wanneer worden de diensten daar weer opgestart? Dit soort vragen zijn in de afgelopen tijd vaak gesteld. Het is duidelijk; de diensten in het Menno Simonshuis zijn ons dierbaar en het seniorenpastoraat gaat velen aan het hart. Het ligt al zo'n tijd stil, lang genoeg! En daarom worden er momenteel niet alleen ideeën uitgewerkt voor een vernieuwd aanbod voor ouderen in onze kerk, maar ook wordt er onderzocht of er mogelijkheden zijn voor nieuw elan elders in dat deel van Amsterdam. Ideeën genoeg, maar zijn ze haalbaar en realistisch?

Al meer dan twintig maanden zijn er geen diensten in het MSH geweest. Door afstandsrestricties mochten er de eerste maanden helemaal geen diensten gehouden worden en later mochten er maar 6 personen (inclusief predikant, pianist en kerkenraadslid) tegelijk in de ruimte zijn. Onvoldoende voor een serieuze dienst waarbij ook gemeenschap en saamhorigheid belangrijk zijn. In het MSH woont geen achterban meer en het heeft eigenlijk geen potentie om te groeien. Het MSH zelf is als onderdeel van Zonnehuisgroep-Amstelland een zorgcentrum geworden voor mensen met dementie. En in de flats eromheen woont nog één zuster die niet meer naar de diensten kan komen. Het MSH is trouwens al lang niet meer van Doopsgezind Amsterdam. Alleen de naam herinnert nog aan dat verleden. Wij moesten zelfs huur betalen om er diensten te mogen houden. Het aantal kerkgangers in het MSH is de afgelopen jaren afgenomen en verschillende gemeenteleden die naar de diensten in het MSH gingen, vinden nu zelf dat het niet meer hoeft en hebben de kerkenraad hierover geïnformeerd.

De kerkenraad heeft dit advies en een notitie hierover van Ewoud Roos in zijn vergadering van 11 november besproken en overwogen dat de Regentenkamer van het MSH in feite ongeschikt is geworden voor het houden van diensten. Daarom is besloten om de diensten niet meer op te starten en de bezittingen van Doopsgezind Amsterdam daar weg te halen.

De kerkenraad had het moeilijk met dit besluit. Het is namelijk verdrietig iets te moeten beëindigen wat ons zo dierbaar is. Zeker als het om een in oorsprong Doopsgezind huis gaat. We hebben geschiedenis liggen in het MSH, 60 jaar lang, en rond 2003 is er nog een financiële bijdrage geleverd aan de verbouwing van de regentenkamer. Daarbij was de sfeer onderling open en warm, de koffie na afloop aan tafel was als in een hechte familie. Die waarden willen we behouden. En hoe we ouderen binnen onze gemeente kunnen dienen, staat uiteindelijk los van dit huis.

Gelukkig hebben we het Singel en Noord, kerken met een goede, liefdevolle en vriendelijke sfeer waar mensen graag komen. Een moment op het Singel, waar ouderen zich in die sfeer thuis voelen rond een Mennothee, rond een Mennomaal, daar willen we onze aandacht nu op gaan richten.

De Kerkenraad heeft dus besloten om de diensten in het MSH niet meer op te starten, maar er komen nieuwe activiteiten hiervoor in de plaats. Ouderen die zich vanwege vervoersperikelen laten tegenhouden om naar Noord of naar 't Singel te gaan zullen worden ondersteund bij een oplossing hiervoor. Hier is een budget voor vrijgemaakt. Met nieuwe plannen en met elan gaan we verder.

Met dank aan Ewoud Roos,

Rimke van der Veer
Voorzitter van de kerkenraad

Dank

Het heeft even geduurd maar eindelijk is het er dan toch van gekomen. Na enkele keren uitstellen, omdat het boeken van een treinreis niet lukte, hebben Marjan en ik een reis naar Rome gemaakt. Dit was het geschenk van Doopsgezind Amsterdam voor mijn 50-jarig jubileum als organist in 2019. Tien dagen lang hebben we door de oude stad gelopen en talrijke kerken musea en overblijfselen van een vergaan wereldrijk gezien en mogen ondergaan. Ik heb zowaar nog op het orgel van het Pantheon gespeeld. Voor deze reis zeggen wij u na twee jaar nogmaals hartelijk dank!

Marjan en Dick Klomp

Op de achtergrond de Romeinse tegenhanger van de Singelkerk

Collectebestemmingen

Het team

Essemie van Dunné
voorganger, jongeren-
en opbouwwerker
in Noord
t 06 48 35 07 25
e.vandunne@vdga.nl

Joke van der Heide
jongerenwerk
t 06 17 96 43 71
j.vanderheide@vdga.nl

Henk Leegte
predikant
t 06 45 62 62 70
h.leegte@vdga.nl

Ewoud Roos
predikant
t 06 34 11 50 00
e.roos@vdga.nl

Liliane van der Steur
jeugdwerker
t 06 21 39 75 44
l.vandersteur@vdga.nl

• **5 december – Jeannette Noël Huis, Amsterdam**
Het Jeannette Noël Huis is een leefgemeenschap in Amsterdam Zuidoost. Hun levensstijl is gebaseerd op eenvoud, gastvrijheid, gebed en directe actie voor een betere samenleving. De gemeenschap is ontstaan vanuit de Catholic Workerbeweging in de Verenigde Staten. De Catholic Worker is een beweging van radicale christenen en is pacifistisch en anarchistisch ingesteld: De loyaliteit aan het Koninkrijk van God is groter, dan de loyaliteit aan het Koninkrijk der Nederlanden. Het is hun streven om het evangelie handen en voeten te geven door vreedzame getuigenissen op plekken waar het wringt en door concrete hulp aan de armsten. *Rekeningnummer: NL91INGB0002725828 Jeannette Noël Huis, A'dam*

• **12 december, 3e advent – Voedselbank Amsterdam**
Een moeilijke tijd is aangebroken voor iedereen, ook voor voedselbank Amsterdam. Sinds de start van de coronacrisis zijn er meer dan 1000 nieuwe klanten bijgekomen. Daarmee staan we voor de uitdaging om elke week 4498 Amsterdammers (1645 kinderen) van een voedselpakket te voorzien. Voor het uitdelen van deze pakketten zijn wij 100% afhankelijk van donaties van producenten, supermarkten & particulieren. En de crisis heeft een grote impact op onze logistiek en ook de aanvoer van voedsel-donaties. De afgelopen weken hebben we de organisatie met moeite draaiende kunnen houden. En de verwachting is dat het alleen nog maar drukker gaat worden de komende maanden. *Rekeningnummer: NL49INGB0004237650 Voedselbank Amsterdam*

• **19 december, 4e advent – Educatiecentrum Bromki (Suriname)**
Het Educatiecentrum Bromki (bromki = bloem) is een Surinaamse stichting met het doel om Surinaamse jeugd vertrouwd te maken met de bijzondere cultuur en de prachtige natuur van hun land. Bij toerbeurt komen er klassen van zo'n 30 kinderen voor één dag naar het centrum, meestal drie keer in een schooljaar. De klassen komen uit het hele land. Op zo'n dag wordt er een afwisselend programma aangeboden waarbij het niet alleen gaat om kennisoverdracht, maar ook om bewustwording en vaardigheden. Kinderen leren bijvoorbeeld over natuurbeheer en tuinbouw door ze samen een groentetuin te laten verzorgen. Ook worden schoolkinderen spelenderwijs bewust gemaakt van het belang van school en opleiding door ze voor te lezen en een huiswerktraining te geven. Ook krijgen de kinderen een gezonde, voedzame maaltijd. Vele ouders kunnen de bijdrage voor zo'n leuke, leerzame dag voor hun kind niet opbrengen. Met deze collecte willen we daarom bijdragen aan de kosten voor lesmateriaal, het vervoer van de kinderen naar het centrum en de maaltijd. *Rekeningnummer: NL26RABO0145126137 t.n.v. H.J. Polanen-Hedel, t.b.v. Stichting Projecten voor Jeugd en Natuur in Suriname.*

• **24 december, kerstavond – Stoelenproject**
Het Stoelenproject is de meest laagdrempelige avond- en nachtopvang van Amsterdam. De opvang is sober, maar veilig, warm en gratis. Elke avond en nacht verblijven er 45 daklozen in de opvang aan de Marnixstraat. Van 15 september tot en met 30 april realiseren ze sinds 1989 ieder seizoen weer 10.000 overnachtingen met 75 vrijwilligers. *Rekeningnummer: NL42 INGB0001320598 Stoelenproject, Amsterdam*

• **25 december, kerstmorgen – Broederschapscollecte tbv projecten van de Stichting Doopsgezind WereldWerk**
Rekeningnummer: NL27TRIO0786880333 tnv de St. Doopsgezind Wereldwerk, Deventer

• **9 januari – Stichting Kruispost**
De Stichting geeft primaire medische hulp aan onverzekerden die tussen wal en schip vallen en mensen in geestelijke nood. De Kruispost probeert haar doel te bereiken door de exploitatie van een medisch centrum in de binnenstad waar gratis medische en psychosociale hulp wordt gegeven. De aard van de hulpverlening is vergelijkbaar met die van een huisarts. *Rekeningnummer: NL22ABNA0437295370 St. Vrienden Kruispost*

• **16 januari – Wereldbroederschapsdagcollecte t.b.v. het werk van Mennonite World Conference**
Rekeningnummer: NL19ABNA0243493886 t.n.v. Alg. Doopsgez. Sociëteit, Amsterdam, inzake MWC

• **23 januari – Oudezijds 100**
Mensen uit alle hoeken van de samenleving vormen samen Communautaire Gemeenschap Oudezijds 100. In de binnenstad van Amsterdam proberen wij in leven en werken het evangelie van Jezus Christus present te stellen. Oudezijds 100 biedt concreet hulp door inloop, maatschappelijke opvang, begeleid wonen, medisch maatschappelijke werk en medische zorg voor onverzekerden. De woongemeenschap functioneert hierin als groot gezin en oefenschool, die de hulpverlening ondersteunt. *Rekeningnummer: NL80INGB0000056295 St. Vrienden van Oudezijds 100, Amsterdam*

• **30 januari – Stoelenproject**
Zie informatie hierboven bij 24 december
Rekeningnummer: NL42 INGB0001320598 Stoelenproject, Amsterdam

Als u niet in de dienst aanwezig kon zijn en toch iets wilt bijdragen aan het project kunt u dat via het aangegeven bankrekeningnummer doen of via de Givt-app.

December 2021 en januari 2022

(kerkdiensten: zie achterkant)

• Di 7 dec	Bijbelkring A. Henk Leegte	Singelkerk	13.00-14.30 uur
• Di 7 dec	Bijbelkring B. Henk Leegte	Singelkerk	15.00-16.30 uur
• Di 14 dec	Menno-kerst-thee	Singelkerk	14.00-16.30 uur
• Do 16 dec	Dopers gesprek: T. Broer en P. Kee over hun boek <i>Code Rood</i> , het coronabeleid	<i>(dit gesprek wordt uitgesteld vanwege coronamaatregelen)</i> Singelkerk	20.15 uur
• Di 21 dec	Kring Matteüs 24	Singelkerk	15.00 uur
• Di 11 jan	Bijbelkring A. Henk Leegte	Singelkerk	13.00-14.30 uur
• Di 11 jan	Bijbelkring B. Henk Leegte	Singelkerk	15.00-16.30 uur
• Di 11 jan	Mennothee	Singelkerk	14.00-16.30 uur
• Di 18 jan	Kring; onderwerp onbekend	Singelkerk	15.00 uur
• Do 27 jan	Bijbelaars; Ewoud Roos	Singelkerk	11.00 uur

- Voor alle bijeenkomsten geldt: indien de coronamaatregelen het toelaten.
- De kringen van Henk Leegte zijn niet op de eerste dinsdag van januari maar op 11 januari.
- Bij kerkdiensten, concerten e.d. is de ingang van de Singelkerk op het pleintje aan de Herengracht nr. 431.
- Tramhalte Koningsplein is aan het Singel, tegenover de UB.

In het ziekenhuis opgenomen

Onze gemeente wil graag meeleven. Wilt u van uzelf, familie, vrienden en leden ons een opname laten weten? Wij zullen de opgave dan doorgeven aan de desbetreffende bezoeker. Mieke Hoogvliet, mieke.hoogvliet@gmail.com 06-533 804 45, of Martina Simons tel. (020) 662 19 34.

Zondagse Singelkerkbloemen

De bloemen, die tijdens de dienst in de Singelkerk staan, worden na de dienst gebracht bij leden die een moeilijke tijd door moeten maken, ziek zijn of iets te vieren hebben. Wilt u de namen door geven aan: Mieke Hoogvliet, 06-533 804 45, mieke.hoogvliet@gmail.com of Martina Simons tel. (020) 662 19 34.

Kopij voor het volgende nummer vóór 11 januari 2022 sturen aan Mieke Krebber
Mail: m.krebber@chello.nl
Adres: Dulcie Septemberpad 73, 1093 NK Amsterdam
(telefoon 020-6731926).

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet op te nemen.

Secretariaat en administratie
Singel 452
1017 AW Amsterdam
t kerk (020) 623 45 88
t secretariaat (020) 624 65 73
t boekhouding (020) 627 70 72
gironummer
NL11INGB0000141442 (VDGA)
website www.vdga.nl
website van de ADS: www.ads.nl

COLOFON

idA, in dit Amsterdam
Maandblad voor geloof
en gemeentelieven van
Doopsgezind Amsterdam.

Redactie

Essemie van Dunné
Sjoukje Halbertsma
Joke van der Heide
Karen Lammers
Liliane van der Steur
Wim de Vries Lentsch
Mieke Krebber (eindredacteur)

Ontwerp en realisatie

Ontwerpgroep Lâle, www.lale.nl
T (033) 462 46 93

Verzending idA via het secretariaat:
e-mail: secretaris@vdga.nl

KERKDIENSTEN IN DECEMBER 2021 EN JANUARI 2022

	Singelkerk Centrum 10.30 uur	Meerpad Noord 10.15 uur	Menno Simonshuis Buitenveldert 10.00 uur
5 december	Ds E.C. Roos	E.M.L. van Dunné	In december en januari geen diensten
12 december	Ds H. Leegte <i>Kom-in-de-kringen, Kinderkerk</i>	10,30 uur <i>Adventsknutsel voor kinderen</i>	
19 december	L. van der Steur en J.E. van der Heide <i>Kinderkerstfeest</i>	Ds E.C. Roos <i>Kinderkerk en Tienertuin</i> 11.30 uur <i>Kerstspel voor alle kinderen</i>	
19 december 14.00 uur H4H Adventdienst	Ds H. Leegte		
24 december Kerstavond 22.00 uur	Ds H. Leegte	E.M.L. van Dunné Kerstavond met zang Aanvang 21.00 uur	
25 december Kerstmorgen	Ds E.C. Roos	E.M.L. van Dunné	
26 december	Geen dienst	Geen dienst	
2 januari	Geen dienst	Geen dienst	
9 januari	Ds H. Leegte <i>Kom-in-de-kringen, Kinderkerk</i>	E.M.L. van Dunné	
16 januari	Ds E.C. Roos	Ds H. Leegte	
23 januari	Ds J. van Woerden-Surink <i>Kom-in-de-kringen, Kinderkerk</i> <i>Tieneruurtje</i>		
30 januari	Ds H. Leegte	Vijfde zondag	
6 februari	Ds E.C. Roos	E.M.L. van Dunné	

Vanwege mogelijke veranderingen i.v.m. coronarestricties raden wij u aan om onze website in de gaten te houden voor de meest actuele informatie.